

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . K 26.—
za pol leta > . . 13.—
za četr' > . . 8·50
za en mesec > . . 2·20
za Nemčijo celoletno > 29.—
za ostalo inozemstvo > 35.—

V upravnosti:

Za celo leto naprej . K 22·40
za pol leta > . . 11·20
za četr' > . . 5·80
za en mesec > . . 1·90
Za pošiljanje na dom 20 v. na mesec. — Posamezne štev. 10 v.

SLOVENEC

Političen list za slovenski narod.

Inserati:

Enostolpna petitrsta (72 mm):
za enkrat . . . . . po 15 v.
za dvakrat . . . . . > 13 v.
za trikrat . . . . . > 10 v.
za več ko trikrat . . . . . > 9 v.

V reklamah noticah stane
enostolpna garmonovrska
30 vinarjev. Pri večkratnem
objavljenju primeren popust.

Izhaja:

Vsač dan, izvsemaj nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Upravnštvo je v Kopitarjevi ulici štev. 6. —
Sprejem naročino, inserate in reklamacije. —
Upravnškega telefona štev. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Schulverein.

Nepristranska vlada.

Schulverein je te binkoštne praznike zboroval v Gradcu, kjer se je vršila 30. skupščina tega društva. Iz poročil in debate navajamo le-to, kar je za nas važno.

Schulverein obhaja tridesetletnico svojega obstoja. Ustanovil se je 13. maja 1880. Na letosni skupščini so najbolj slavili pesnika Roseggerja, ker je dal iniciativno za to, da se je v desetih mesecih nabralo 2 milijona kron v društvene namene. Jako značilno je bilo, da so bili pri skupščini kot gostje na vzoči vladni odličnjaki, kar bi bilo prav, če bi vlada povsod enako postopala in n. pr. tudi na slavlja slovenskih narodnoobrambnih društv pošiljala svoje visoke glave, kar se pa ne zgodi. Sicer pa sploh ni umestno, da so se štajerske vladne glave udeležile Schulvereinske slavnosti v Gradcu, ker pomeni to v današnjih razmerah kruto provokacijo, prvič, ker je Štajerska tudi slovenska dežela, drugič pa, ker je Roseggerjev sklad namenjen v prvi vrsti za ponemčevanje slovenskih manjšin v alpskih deželah. **Zakaj pa vlada ni poslala svojih dostojanstvenikov na ustanovno skupščino »Slovenske Stražek«, ki ima v svojem programu tudi avstrijsko domoljubje,** dočim je Schulverein pangermansko društvo? Ampak naša vlada posebno zadnji čas kaže vedno bolj protislavansko lice in očito je, da nemške ponemčevalne težnje na jugu z vso silo podpira ter tega tudi ne skriva razun v državnem zboru, kjer Bienerth in Wrba skušata naplahtati poslance. Pa ne bo šlo.

Nazvoči so bili torej pri Schulvereinski skupščini: štajerski deželnii glavar grof Attems, **ki ga je cesar imenoval za glavarja tudi Slovencem**, baron Hammer-Purgstall kot oficjalni zastopnik cesarskega namestnika, poštni ravnatelj Pokorny, deželnosodni predsednik Kless, finanč. prokurator Wenko, policijski ravnatelj Weyda, med katerimi se je živahnogibal prof. Höninger iz Berolina, **zastopnik društva za ohranitev nemštva v inozemstvu**. Kdaj bi se tak avstrijski zastopnik cesarskega namestnika vsedel zraven zastopnika, recimo, peterburškega slovenskega dobrovornega društva, ki ima namen kulturno zbljevati Slovane in jim pomagati? Na tem se jasno spozna prisostnost naše vlade in duh, ki v njej veje! Skupščino Schulvereina je vrh-tega cesarski namestnik grof Clary brzozavno pozdravil, prav tako ministra Stürgkh in Weiskirchner. Deželnii glavar grof Attems je skupščino prvi s prav toplim govorom pozdravil, hvalil zlasti ustanavljanje schulvereinskih šol na Štajerskem in slavil Roseggerja. Profesor Höninger iz Berolina je obljubil vedno pomoč od strani rajha, deželni poslanec učitelj Otter pa je med gromovitim odobravanjem skupščine povdral, da se učiteljev ne sme siliti k verskim vajam v šoli ter s tem pokazal protikatoliškega duha, ki veje v Schulvereinu.

Blag. poročilo navaja, da je imel Schulverein od članarine rednega dohodka 358.000 K nasproti 281.000 K preteklega leta, je torej narastla za 77.000 kron. Daril je bilo 355.000 K nasproti 261.000 K lani, torej priraška 94.000 K. Iz zapuščin in legatov je dobil Schulverein 240.000 K. Največ je bil zapustil V. Krammer, mestni zdravnik v Korneburgu — 100.000 K. Najbolj pa so donesla dohodkov različna podjetja. Vsegakup je dohodkov 937.989 K 16 h, 127.000 K več kot pa prejšnje leto. Sem kaj pa ni vračunana dvamilijonska zbirka.

Solsko poročilo pravi, da se je leta 1909 us'anovilo 30 novih zavodov, 9 šol in 21 otroških vrtcev. Vseh šol in vrtcev ima Schulverein 330. Posebno veliko

dela Schulverein na Spodnjem Štajerskem. Kar se **Kranjske** tiče, se ima Schulverein pohvaliti s šolo v Lazih, ki dobi novo poslopje, ustanovi se pa nova šola v Verdrenghu. Najbolj imenitna je štirirazrednica v Spodnji Šiški, ki postane last Schulvereina.

Agitačno poročilo navaja, da ima Schulverein 25 pisarniških uradnikov, 4 posebne potovalne učitelje, 62 pa takih, ki se s tem pečajo po strani, večina učitelji, ki dobe povrnjene potne stroške. Shodov je imel Schulverein leta 1909 2000. Schulverein šteje 1800 krajevnih podružnic.

Kar se tiče Roseggerjevega sklada, znaša 2 milijona kron in se je nabral v desetih mesecih. Zdaj se nabira tretji milijon. Vseh 20.000 kamnov je torej že nabranih, to se pravi, blagajnik zdaj zbira podpisane vsote, ki se lepo in gladko vplačujejo. Uradništvo je nabralo 64 »kamnov«, občin je 55. Nemci v rajhu se niso nabiranja skoro nič udeležili; dasi so jim poslali 7000 »Werbebriefe«, so nabrali le 105 kamnov.

Predlagata se, da se od Roseggerjeve zbirke vedno le obresti porabljajo.

Značilno Roseggerjevo pismo.

Pesnik Rosegger je skupščini poslal jako značilno pismo. Pismo odseva Roseggerjeve ideje, kakor jih je že večkrat izvajal in je bil zato od nemških hujškačev tudi grdo napaden. Pismo je tako karakteristično, da ga ponatisnemo dobesedno:

»Hochverehrte Festversammlung!

Es ist mir ein tiefer Schmerz, daß mein Gesundheitszustand mir die persönliche Teilnahme an dem Jubelfeste des Deutschen Schulvereines unmöglich macht. Aber kein Leiden und keine Ferne verhindert meinen Dank allen, die zu unserer großen nationalen Schutzsammnung mitgewirkt haben. Vor allem glaube ich im Namen des deutschen Volkes überhaupt und im Namen der Deutschen Österreichs insbesonders danken zu dürfen dem Deutschen Schulverein, daß er meinen Plan so kräftig, zweckmäßig und erfolgreich durchgeführt hat und noch weiter führt.

Und nun möge der Himmel das Werk segnen! **Wir wollen an unseren Sprachgrenzen ja keine Kriegsfestungen bauen. Die Schule ist eine Friedensburg.** Die richtige — ich sage mit Absicht die richtige — Ausbildung des Herzens und des Charakters führt zu jener Gesittung, die uns lehrt, daß der Vorfahren Sprache und Scholle eines jeden Volkes unveräußerliches Eigentum ist, an das kein Nachbarvolk frevelnd die Hand legen darf! — Nicht anderen zum Trutz, nur uns zum Schutz! Das war der Gedanke, mit dem ich das Werk begann, und mit diesem Segensspruch möchte ich es auch beschließen.

Wenn die Nachbarvölker auch ihrerseits Schulen in diesem Sinne gründen, dann werden die nächsten Geschlechter mit Einsicht und Wohlwollen den unseligen Nationalitätenhader auflösen und Mittel finden, auch in gemischtsprachigen Ländern, friedlich sich gegenseitig fördernd, nebeneinander zu leben.

Die versöhnende Gesittung ist auch der beste Schutz des deutschen Volkes.

Heute freilich ist das eine Utopie, so wie vor einem Jahre die Schutzsammnung noch eine Utopie gewesen. Aber sie wird zur Wirklichkeit werden. Auf dieser Hoffnung beruht unsere heutige Festfreude, an der ich von ganzem Herzen teilnehme.

Peter Rosegger.

Krieglach, zu Pfingsten 1910.«

Roseggerjevo pismo skupščini Schulvereina je najhujša obsodba Schulvereinovega delovanja! Pozna se na pismu, da je pesnik namenoma hotel nekoliko dregniti zbrane širokoustne in to tudi sam poudarja. Rosegger priporoča Nemcem spravljinost s Slovenci in pa medsebojno složno delova-

nje za skupni blagor, nemško delo pa naj bo mirovno delo! Prava izobrazba — pravi pesnik — zahteva, da nihče, torej tudi ne Nemci, ne položi zločinske roke na last in jezik drugega naroda! S tem je Rosegger oobsodil tako Schulverein kakor Südmarko, in to **namenoma!** To pismo je zlata vredno! Kakšna krvava ironija! To je tudi poslanec Dobering čutil in je zato v svojem govoru omenil, da bo večkrat »trda istinitost« nasprotovala pesnikovemu idealu, kajti »es kann der Frömmste nicht in Frieden leben, wenn es dem bösen Nachbar nicht gefällt«. (Stürmische Heilrufe.) — — —

Ubogi Rosegger!

Pri debati se je neki butelj, dr. Janesch iz Brežic, zaletaval v »Wendepriesterja« Kreka, ker je baje rekel, da ima slovenska zemlja še dosti grobov za Nemce. Potem so sprejeli poročevalcev predlog, preje pa so se nekoliko sporekli s spodnještajerskimi zastopniki, ki so zastopalni misel, naj se Roseggerjev sklad porablja v prvi vrsti za Spodnji Štajer, s čemer pa drugi niso bili popolnoma zadovoljni.

To je vse, kar nas zanima.

Ustanovno zborovanje deželnega živinorejskega sveta.

(Dalej.)

O razstavah in premovanju goveje živine.

Poročavalec J. Leggart izvaja:

1. Deželni odbor naj prireja vsako leto po celi deželi porazdeljeno kolikor mogoče jednakomerno po sodnih okrajih razstave goveje živine, združene obenem s premovanjem. Takih razstav naj se prirede vsako leto najmanj šest. Da se vrše razstave jednakomerno po celi deželi in kolikor mogoče skupno po plemenskih ozemljih, se dežela razdeli v ta namen v premovalne okraje. V vsakem premovalnem okraju se priredi vsako leto po ena razstava, in sicer tako, da se razstave vedno menjajo po sodnih okrajih. Premovalni okraji se razdelijo sledеč: I. premovalni okraj obsega sodne okraje: Kranj, Škofja Loka, Tržič, Idrija; II. premovalni okraj obsega sodne okraje: Radovljica, Kranjska gora, Kamnik, Brdo; III. premovalni okraj obsega sodne okraje: Ljubljanska okolica, Ilirska Bistrica, Senožeče, Vipava, Logatec, Vrhnik; IV. premovalni okraj obsega sodne okraje: Kočevje, Velike Lašče, Ribnica, Lož, Cerknica; V. premovalni okraj obsega sodne okraje: Krško, Rateče, Mokronog, Litija, Višnja gora; VI. premovalni okraj obsega sodne okraje: Novo mesto, Kostanjevica, Zužemberk, Trebnje, Metlika, Črnomelj. — 2. Do prvega marca vsakega leta se lahko oglašijo živinorejske zadruge, katere želijo od deželnega odbora prevzeti premovanje živine v svoji režiji. Deželni odbor določa, kje naj se prirede premovanje. Če se do tega časa ne oglaša nobena živinorejska zadruga, tedaj prirede premovanje deželni odbor sam. Ako bi v katerem premovalnem okraju ne bilo zadosti zanimanja za premovanje, ali ako bi ne bilo pričakovati uspeha, ali ako bi se prignalo tako malo in slabe živine, da bi se ne mogle premijije priznati, tedaj se v to določeni deželni porabljavi drugem premovalnem okraju, kjer je za premovanje več zanimanja. — 3. Deželni odbor določi čas, vspored, kraj, prostor in objavo razstave in daje, če se mu zdi potrebno, posebna določila za razstavo, katera mora premovalna komisija vpoštovati. Vse potreбne tiskovine, diplome in druge eventuelne stroške za prireditve razstave preskrbi, oziroma nosi deželni odbor. — 4. Kot darilo za vsako premovanje določi deželni odbor 300 do 500 K po razsežnosti okraja in po številu prigname živine. Za enaki prispevek se obrne deželni odbor do poljedelskega ministrstva. — 5. Govedo se premuje po sledenih vrstah in sledenih razredih: I. razred: biki in junčki, in

sicer¹ 1. vrsta: biki od 1½ leta naprej, 2. vrsta: junčki od 6 mesecev do 1½ leta; II. razred: krave in junice za pleme, in sicer: 1. vrsta: breje krave ali krave s teletom, 2. vrsta: junice z dve ma stalinima zoboma, 3. vrsta: junice od 6 mesecev naprej. Daril znašajo od 10 do 50 K za posamezne živali. Komisija določa, kako visoka darila in koliko daril se za posamezne razrede razdeli. Razven daril v denarju deli deželni odbor tudi diplome, in sicer takim posestnikom, kateri prostovoljno odkonijo priznana jim darila v denarju, in takim, ki so dobili že dvoje daril v denarju. Noben razstavljalec ne sme dobiti več kot dvoje daril v denarju. Poleg daril v denarju in diplomah se lahko delijo še druge porabljive stvari, n. pr. robci, knjige itd. — 6. Premovalna komisija obstoji iz enega zastopnika deželnega odbora, kateri je predsednik komisije in vseh članov deželne dopuščevalne komisije onega ozemlja, kjer se premovanje vrši. Po potrebi deželni odbor imenuje lahko več oseb v komisijo. Člani komisije imajo pravico do dijet kakor pri licenciranju. — 7. Komisija ima vsako razstavljeno govedo pogledati in ceniti po vrednostnih enotah. Vrednostnih enot je največ tri deset. Te se razdelijo tako: Na glavo in vrat tri; na sprednji del, pleča, prsi, viher, truplo (hrbet, trebuh) tri; na zadnji del (križ, rep itd.) tri; na ude in kosti (prednje, zadnje noge, parklje itd.) tri; na pleme sploh (barva, znaki) tri; na kožo, dlako tri; na skladnost postave, lepoto, skupni vtis živine pet, na znamenja za rabo, posebno glede mleka, štiri. Ako žival ne dobi vsaj dvajset enot, se od premovanja izključi. Posebno je vpoštovati pri obdarovanju živali, katere imajo dobra znamenja mlečnosti. Pri odločevanju skupnih enot se glasuje z večino glasov cele komisije. Pri enakem številu glasov odločuje predsednik. Živali, katere so bile čez poletje na planini ali na paši sploh, imajo pri premovanju prednost pred drugimi. Obdarovati se sme samo govedo iz govedorejske pokrajine, za katero se je priredila razstava, in le govedo čiste, pri kravah in juncih tudi križane pasme, ki je za dotično ozemlje določena. Proti razdelitvi daril ni pritožbe. Obdarjenim živalim vže komisija v desni rog črko P. Posestnik premovane živali dobi od komisije posebno potrdilo, da je žival premovana, koliko je dobila enot, kako darilo in v kakem znesku. — 9. Obdarovane živali se morajo rediti najmanj dve leti za pleme v onem ozemlju dežele, za katero je tista pasma določena. Drugač mora dobitelj darilo vrnilti deželnemu odboru, ki je uporabi pri prihodnjem premovanju dotičnega premovalnega okraja. V ta namen mora vsak dobitelj podpisati zavezno pismo, katero deželni odbor pošlje dotični občini, kjer obdarovanec stalno prebiva. Županstvo se mora večkrat na leto prepričati, ako se živali še za pleme redijo. Ako obdarovano žival posestnik proda za pleme v ozemlju, ki je določen za dotično pleme, mora to naznaniti županstvu svoje občine, ki zavezno pismo radi kontrole dopošlje županstvu one občine, kamor se je žival prodala. Ako pa tak posestnik žival proda pred pretekom dveh let mesaru ali izven dotičnega plemenskega ozemlja, mora to naznaniti občini in vrnilti deželnemu odboru darilo, ki jo je prejel ob premovanju. Kdor tega ne stori, plačati mora globo v višini dvakratne premije. — 10. Po končanem presjevanju se obdarjene živali uvrste po razredih in vrstah in sicer po višini dobrijenih daril. Udeležencem se pojasnijo napake živine in se jih pouči s praktičnimi zgledi na živalih, kakšno goved naj izrejajo. Na to razdeli predsednik komisije darila. Tajnik, katerega imenuje predsednik komisije, sestavi zapisnik, preskrbi pravilen podpis zaveznih pisem in spise potrdilna pisma o premovanju. V slučaju nesporazumljivja med člani komisije glede teh določil odloča **predsednik komisije**.

Zastrupljevalna žalolgra.

V soboto je naš poročevalec slučajno naletel v ljubljanski justični palači na celo gručo ljudi, ki jih je poznal, da imajo vloge prič v žalostni logaški zastrupljevalni zadevi, ki se tiče poizkušenega zastrupljenja na Hammerlitzovi gospoj. Bili so gospod Rudolf Hammerlitz, v preiskovalnem zaporu se nahajajoči osumljeni Hladnik, gospa M. H. in neki V. K. V dvorani, kjer sodi kazenski senat ljubljanskega deželnega sodišča, se je napravilo, kakor smo poizvedeli od prizadetih, menda 12 ali še več pisalnih poizkušenj. Po Logatu in tudi drugod se je ob pričetku žalostne zastrupljevalne žaloigre Hammerlitz - Hladnik seveda veliko govorilo in tudi kombiniralo. Ljudje so tudi kombinirali, da je morebiti gospod Rudolf Hammerlitz prizadet v zadevi. Kar se je govorilo, je dobro znal tudi gospod Hammerlitz sam, kateremu je bilo to seveda zelo hudo. A Hammerlitzova zadeva se je, kakor znajo naši bravci, pojasnila tako, da ne kažejo le vse sledi na sina Hammerlitzove gospe iz prvega zakona, Franca Hladnika, marveč, da govore proti njemu dejstva, ki so, kakor n. pr. Piancentinijevi pričevanje, a tudi druge, v kriminalnem oziru že popolnoma zatvorile verigo okolu osumljenega Hladnika, tako da ni droma, da je Hladnik bil tisti, ki je poslal strupene pilule lastni materi, oziroma jih pustil odpeljati. Govorce in kombinacije, ki so se tikale Rudolfa Hammerlitzu in tudi daljnja namigovanja po časopisu so bila brez realne podlage, dasi je samoobsebi umevno preiskava tudi glede na gospoda Hammerlitz morala vpoštovati, kar se je govorilo in kar so kombinirali ljudje.

Iz Trsta se nam poroča, da se zasliši danes in jutri v Ljubljani po preiskovalnem sodniku dr. vitezu pl. Grasselli, priča Piancentini, ki je kakor znamo, pisal tisto namišljeno dr. Levičnikovo pismo Hladniku, ki se je odpisalo Hladnikovi materi, Hammerlitzovi gospoj. Ni pa povabljen v Ljubljano k zaslišanju v zadevi zločina poizkušenega zastrupljenja proti Francu Hladniku zgorj Piancentini, marveč tudi več tržaških prič in sicer iz tistih krogov, ki se zbirajo po raznih tržaških kavarneh »Volti di Chiozza« in »Café Goldoni«, kavarni, kjer se zbirajo tržaški borzni in drugi mešetarji. Kakor se vidi, napreduje preiskava s polnim parom, tekoči teden je zelo kritičen in ni izključeno še kako presenečenje.

Rodbina Hladnik.

Umevno je, da se za Hladnika, ki je v ljubljanskem preiskovalnem zaporu osumljen poizkušenega zastrupljenja, kakor tudi za njegovo rodbino, vse zanima. Nekdo, ki Hladnikovo rodbino dobro pozna, nam poroča, da sta se poročila Hladnik in njegova žena Milka, rojena Tolazzi, iz ljubezni. Poroki je nasprotovala Hladnikova mati. Milka Hladnik ne more verovati, da bi bil Hladnik hotel zastrupiti svojo mater. V soboto je bila v Ljubljani in je jokala. Stara je 30 let, mati enoletnega sinčka Daliborja, srednje velika, vitke postave, črnih, bodečih oči, južni tipus, energična žena. V Ljubljani je bila oblečena v karirani, potni obleki. Iz Ljubljane se je, kakor se govor, v nedeljo zopet odpeljala v Trst nazaj.

Velik požar v Hočju pri Mariboru.

Včeraj ob pol 4. uri popoldne je v Hočju pri Mariboru izbruhnil požar, ki je vpepelil v četrto uro 10 poslopij. Ogenj je povzročil 5letni posestnikov sin Ludovik Rečnik, ki se je v skedenju igral z vžigalicami. Ko je videl otrok plamen okoli sebe, je hotel ubežati skozi zadnja vrata skedenja, ki so pa bila zaklenjena. Dečka so našli pri vratih mrtvega, vsega ožganega. Skoro istočasno, ko je švignil plamen iznad strehe skedenja, je nastal velik vihar, tako da so leteče iskre vnele hišo in gospodarsko poslopje Ivana Jurića, ki je od Rečnikove hiše ločeno z velikim sadnim vrtom. Od Jurića se je požar razširil na hlev in gospodarsko poslopje Antona Werniga in na hišo ter gospodarsko poslopje Ivana Jerneca. Skoro istočasno je še tudi gorelo gospodarsko poslopje Franca Rečnika in Franca Hergoutha. Zupan v Hočju, Pavel Wernig, ki je načelnik požarne brambe, je takoj ukrenil vse potrebno. Domača požarna bramba je gasila z dvema brizgalnicama. Prihiteli pa so tudi ognjegasci iz sosednjih krajev, kakor tudi iz Maribora. Glavna skrb ognjegascov je pač bila, da se požar omeji na že goreča poslopja. Pri gašenju in rešilih delih ste bili ranjeni dve osebi, in sicer delavec Franc Seršak, ki je dobil težke opekline na obra-

zu, prsin in na roki, ko je rešil nekoga otroka iz goreče hiše, ter Jožef Brulc, železolivar v Pfeifferjevi tovarni strojev v Hočju. Brulc je dobil opekline na licu in roki. Ognjegasci so delali z vso močjo. Na rešitev gorečih poslopij ni bilo niti misliti pri viharju, ki je razsajal ob požaru. Hiše so pogorele do zidov, gospodarska poslopja pa popolnoma z vso krmo in raznim gospodarskim orodjem. Posestniku Ludoviku Rečniku, kjer je izbruhnil požar, je zgorelo 9 prešičev, posestniku Werniku pa trije. Ostalo živino so mogli rešiti. Ljudem je pogorela tudi hišna oprava, ker se je ogenj z veliko hitrico razširil. Vihar je prišel od juga, ako bi se pa preobrnjal proti vzhodu, bi požar uničil bržkone celo vas, kakor tudi cerkev in župnišče. Poslopja so bila pač zavarovana. Škode je 30.000 K., ki pa je samo deloma pokrita z zavarovalnino. Za red skrbe orožniki. Zvečer ob 10. uri so se vedno trajala gasilna dela.

Dnevne novice.

+ Liberalno reševanje naroda. »Edinost na vse pretege bobna, da je tržaška slovenska in hrvaška mladina na svojem letošnjem plesu spravila skupaj čisti dobiček 7537 K. za družbo sv. Cirila in Metoda. S takimi potratnimi prireditvami se narod samo kvare, saj vemo, kako se v Trstu delajo plesi. Sv. Ciril in Metod bi se za na ta način pridobljenih sedem tisoč kron prav lepo zahvalila. Za ta denar se bo na kakšni družbini šoli popravila strela, tisto moško in žensko mladino pa, ki se na znanih tržaških plesih navaja k zapravljanju, nesolidnosti in moralni laksnosti, bo težkokdo rešil iz dušne pogube. Na eni strani dajati za versknaravno vzgojo malih otrok, na drugi pa velike otroke s plesi učiti nasprotno, se pravi sam svoje delo sproti pokončati. Sicer pa bi blebetavi »Edinosti« svetovali, naj glede potrebe Ciril Metodove družbe za Trst bo nekoliko bolj previdna. Svojčas je bil grof Bobrinskij v Trstu in ko je na eni strani videl luksuriozne narodne prostore, kadar tržaška mladina prireja svoje plese, na drugi pa slovensko šolo v Šent Jakobu, je dejal, da niti na Ruskem ni mogoče, da bi se za šole uporabljali taki revni prostori, za narodni luksus pa taki saloni! Gospodje! toliko govore o slovenskem kapitalu v Trstu — kako to, da zidate take amerikanske bahate stavbe za prvaško reprezentacijo, šolo pa imate tako, da bi se je najbolj zakotna vas sramovala? Seveda, velenarodnjakom v Trstu je bolj prav, da za njihovo šolo prispevajo drugi, oni sami pa svoj denar nalagajo v bolj obrestenosna podjetja.

+ Vodne sile gorenjske. Od deželnega odbora in od železniškega ministra skupno najeti tehnički za projekte ob gorenjskih vodnih silah so že pri delu. V programu je sprejeta za zdaj Sava od svojih izvirov (bohinjska in podkorenska) do Črnuč z dotoki (Radvorna in Završnica).

+ »Prijateljic učiteljev in učiteljic. Liberalci so pač čudni »prijateljic« učiteljev. Vsa vojska se je vzdignila zoper nadučitelja Humeka, ker se je drznil prosiči za službo sadjarskega nadzornika. Učitelj ni sposoben za to, vpije ves liberalni tabor, dol ž njim! Tako nizko cenijo učitelja, ko vedno vpijejo, da so le oni prijatelji učiteljstva. Enaki prijatelji so tudi učiteljicam. Vedno se poganjajo za žensko emancipacijo in za enakopravnost ženskih. Posebno Gangl je velik v takih frazah. Oddati je pa mesto na ljubljanskem žensk. liceju, in glejte, tu je Gangl pozabil na vse lepe fraze v enakopravnosti ženskih in hoče izpodriniti ženske kompetentinje, da bi sam dobil službo.

+ Pogreb v Ihanu. Ob istem času (binkoštni ponedeljek popoldne), ko je na Križni gori pri Ložu slavila organizacija notranjskih Orlov svoj veličastni shod, smo v Ihanu polagali k večemu počitku rojaka izpod Križne gore, ki mu je res križ bil simbol v življenju, veleč. g. župnika Antona Antončiča, umrela v 44. letu svoje dobe. Bilo je prekrasno vreme; trume romarjev so se veselo peš in na vozovih vracale z Limbarske gore; v Ihanu pa je vladala črna žalost ... Ko je veleč. g. dekan Bizjan kot voditelj sprevoda vzel slovo do ranjkega v cerkvi, ni ostalo suho nobeno oko. Bil je izredno časten pogreb, kakršnega ni zlepa videti v preprosti vasi: 25 duhovnih sobratov (med njimi tudi g. dekan in deželn. poslanec J. Lavrenčič, g. svetnik Jan. Ažman, ranjku prvi župnik Ignacija Saleharja z letnimi 240 K. Pravico do nje uživanja imajo katoliški gojenci navezenega zavoda v sledečem redu: 1.) sorodniki ustanovnika. 2.) Če teh ni, ubogi iz župnije St. Rupert na Dolenjskem rojeni dijaki. 3.) Taki iz župnije Trebelno (Gorcuij Mokronog), 4.) Taki iz

je bil detomil katehet v šoli, izborni govornik na prižnici in ljubezni tovariš sobratom vkljub stalni bolehnosti. Smrt nam ga je ugrabila nepričakovano, toda ni ga našla nepravljenega, kajti nepozabni rajnik je bil še iz dajaških let navajen, biti pripravljen, ker je bil vsa leta studiranja v imenu sošolcev vedno prvi. Bodil ti Križani plačnik! Počivaj mirno na tistem grobišču ihanskem!

+ Halleyev komet se bode nocoj v noči od 18. na 19. maja najbolj približal zemlji. Po računu zvezdoslovcev preide jedro kometovo preko sonca zjutraj 19. t. m. od 3. ure 22 minut do 4. ure 22 minut.

Ker je rep kometov obrnjen od solnca proč in proti zemlji, tedaj bi morala zemlja iti skozi kometov rep, ako ima rep dolžino nad 23 milijonov km. Zadnje dni so opazovali glavo kometovo. Jedro samo ima v premeru baje 4000 km, obdaja ga pa lahka meglica lik ozračju, katerega premer pa cenijo na 200.000 km. Velikost repa pa ni stalna, ampak se zelo spreminja. Navadno nastane rep še le v solnčni bližini in se razvija najbolje še le potem, ko je komet prešel že solnčno bližino (perihel). Tudi pri sedanjem kometu se je zadnje opazoval le razmeroma kratek rep. Dne 12. maja je bila navidezna dolžina repa približno 3°, kar bi znašalo v razdalji 45 milijonov km od zemlje, ako se vpošteva helijoceatribi znašalo v razdalji 54 milijonov km. Vendar pa ta cenitev ni dosti zanesljiva, ker se v jutranji zarji konec repa ni dal natančno določiti. Vsekakor pa je verjetno, da utegne rep doseči našo zemljo in tedaj bomo pluli morda pol-drugo uro do dve ure skozi kometov rep. Od česa nastane rep? Spektralni aparati nam kaže, da se nahaja v kometovem jedru železo, nikel in natrij. Poleg tega pa se nahajajo v veliki množini tudi plini in sicer vodik, ogljik in dušik in sicer večinoma v spojinah. Ogljikove in vodikove spojine tvarajo pline, kateri so našemu acetilenu in svetlinemu plinu sorodne, vodikove in dušikove spojine pa tvarajo strupeni plin Cyan (Cyanogen). Postane rep si tolmačijo zvezdoslovci na ta način, da se razne snovi in plinaste spojine vsled solnčne topline spreminjajo v paro, izpuhajo in tvarajo rep. V svetovnem prostoru se nahaja namreč zelo nizka temperatura, katero cenijo na 150° C pod ničlo. (Že termometer na zrakoplovu kaže v višinah 25 km 50° do 60° pod ničlo.) Ako pride komet na svojem obetu v solnčno bližino, tedaj se snovi zelo ugrejejo in nekatere izmed njih v paro spremeni. Te zelo razredčene snovi in pare, večinoma plini, tvarajo kometov rep. Kaj pa se utegne zemlji primeriti, ako ide skozi kometov rep? Kakor smo že omenili je snov kometovega repa zelo tanka. Zvezdoslovci trdijo, da je še mnogo tanjši, kot zrak pod najboljšo zračno sesalko, njegovo gostost cenijo komaj na 5000 del našega zraka. Vsekako je jasno, da tako razredčena snov ne more naši zemlji ničesar prizadeti. Verjetno je, da se utegnejo v najvišjih zračnih višinah kaki svetlobni pojavi, kako svetlikanje opazovati, tudi ni izključeno, da bodo najfinješa orodja kazala kake električne in magnetične pojave. Le če bi zemlja zadelo v kake bolj goste dele repa, bi se utegnili opazovati tudi zvezdni utrinki. Po 19. maju se bode komet opazoval na večernem nebu in sicer takoj po solnčnem zahodu. Dne 19. maja zahaja solnce pri nas ob 7. uri 35 minut, komet pa ob 8. uri 15 minut. Ker je preselek le komaj 40 minut bi se utegnil istega dne komet še komaj opazovati. Bolj ugodno bo že 20 in precej naslednje dni. Nekoliko pa utegne mesečna svetloba opazovanje motiti. Dne 25. maja bo komet zahajal ob 11. uri zvečer.

+ Strah pred Halleyjevim kometom. V sarajevski okolici so spravili neki judje med tamošnjo prebivalstvo neko knjižico o Halleyjevem kometu, v kateri se napoveduje med drugimi budalostmi tudi ta mesec konec sveta. To je prebivalstvo tako vznemirilo, da zapušča vsak večer svoja domovja in hiti v bližnje hribe, med tem ko tatovi to priliko porabljam in kradejo po praznih hišah, kar jim pride pod roke. Šele po solnčnem zahodu si upa zbegano prebivalstvo zopet v svoje hiše. Politične oblasti in žandarmerija so na delu, da prepriča zbegano ljudstvo, da je bilo po brezvestnih judih v to nesmisel zapeljano.

+ Dijaška ustanova. Za dijake v knezoškofiji gimnaziji v St. Vidu nad Ljubljano je namenjena jubilejna dijaška ustanova župnika Ignacija Saleharja z letnimi 240 K. Pravico do nje uživanja imajo katoliški gojenci navezenega zavoda v sledečem redu: 1.) sorodniki ustanovnika. 2.) Če teh ni, ubogi iz župnije St. Rupert na Dolenjskem rojeni dijaki. 3.) Taki iz župnije Trebelno (Gorcuij Mokronog), 4.) Taki iz

župnije Dole pri Litiji. 5.) Taki iz župnije Dolenjevas pri Ribnici. Pravica podeljevanja pristoji sedaj ustanovniku. Prošnje je vložiti najkasneje do 31. maja t. l. Dijak mora imeti v zadržanju prav dober red in v predmetih sasaj dober prvi red.

+ Glasbeni klub. Letošnje leto se je ustanovil v slov. akad. društvu »Danica« na Dunaju glasbeni klub, katerega namen je gojiti vokalno in instrumentalno glasbo. Razvija se primera zelo dobro in med člani »Danice« se kaže splošno zanimanje zanj. Vendar ovira razvoj in napredek imenovanega kluba zlasti primanjkljaj potrebnih muzikalij. Zato se obračamo na vse ljubitelje glasbe s prošnjo, da votirajo klubu muzikalije, vokalne ali instrumentalne vsebine, katerih sami neobhodno ne rabijo. Posebno dobrodošli bi bili klubu zlasti posamezni letniki »Novih akordov« in druga novejša slovenska muzikalna dela. Darovali naj se blagovolijo posiljati na »Slov. kat. akad. društvo »Danica« na Dunaju, VIII, Schönborngasse 9, Part. 4.

+ Odličovanje »očeta kranjskega gasilstva«. Glavna skupščina ognegasnega društva v Karlovcu je v priznanje zaslug, ki si jih je pridobil predsednik »Zveze kranjskih gasilnih drušev« g. Fran Doberlet za slovensko, kakor tudi hrvaško, posebno karlovško gasilno društvo, izvolila velezaslužnega gospoda Frana Doberleta za častnega člena prostovoljnega gasilnega društva v Karlovcu. Iskreno čestitamo starosti naših gasilcev na tem odlikovanju z željo, da bi še mnoga leta gledal, kako lepo se razcvita na Slovenskem in Hrvaskem ono, kar je on s plenititim, nesebičnim trudem započel!

+ Iz Tržiča. Poročena sta bila 17. t. m. g. Jožef Podgorelec, trgovec in posestnik v Spodnjem Dravogradu z gdč. Dorico Klofutar, hčerkko tovarnarjevo. Bilo srečno! — Umrla je 17. t. m. dolgoletna, zvesta kaplanska postrežnica po kratki, mučni bolezni Neža Perne. Naj počiva v miru!

+ Beneški Slovenec Podrecca v Splitu. V Split je došel italijanski poslanec in urednik socialističnega lista »L'Asino«, Podrecca, ki je po rodu beneški Slovenec, ter je hotel prirediti dva javna predavanja. Oblasti pa so predavanje prepovedala, ker se je bilo batiti demonstracij za iridentizem. Podrecca je potem predaval samo povabljenim gostom, katerih pa je bilo zelo malo. Čudno je, zakaj Podrecca ne predava v Italiji, ampak hodi iskat v Dalmacijo — krone. Dobil je namreč za svoja dva predavanja v Splitu 300 K. Ves čas, kar je bil Podrecca v Splitu, je policija in orožništvo stražilo cerkev in škofijsko palačo, da se preprečijo mogočne demonstracije.

+ Lega Nazionale bo imela svoj XII. redni kongres v Gorici dne 29. t. mes. Delajo velikanski priprave, da bo Gorica kolikor mogoče tisti dan laška!

+ Peki v Gradišču ob Soči in magistrat. »L'Eco« poroča, da je magistrat v Gradišču poklical vse peke v občinsko pisarno, kjer so jim razložili, da naj znižajo cene kruhu, drugače odpre magistrat občinsko pekaro.

+ Restavrator v Št. Petru, ki je, kakor smo včeraj poročali, izletnike v Benetke postregel z občudovanja vredno točnostjo, je g. Schein. S tem pravljamo včerajšnjo zamenjavo imena. Kolodvorska restavracija v Št. Petru je res vsega priporočila vredna in vzor marsikateri drugi kolodvorski restavraci.

+ Slovenec ponesrečil v Ameriki. V Delagu, državi Colorado, se je ponesrečil v rudniku Slovenec Ivan Slavec, 19. m. m. Odtrgalo se je nad njim nekaj skalovja ter ga pokrilo pod seboj. Minilo je več kakor pol ure, predno so ga tovariši opazili. Našla sta ga njegova dva prijatelja, ki sta delala blizu njega. Ko sta ga odkopala je bil še pri zavesti. Ponesrečenca so takoj odpeljali v bolnico v Trinidad, Colo., kjer je pa dne 21. m. m. ob eni uri popoldne izdihnil. Smrt ga je rešila muk. Umrl je vsled hudih notranjih poškodb. Pokojnik je bil oženjen in doma iz Bače, fara Knežak na Notranjskem.

+ Zborovanje čeških pevskih drušev se je o priliki 25. smr

Srebrno poroko praznujejo danes g. Jožef in Katarina Pivk na Kavcih št. 31 (Gorenji Logatec). V letenjenima jubilantoma najiskrenejše žestitke!

Vabilo k predavanju »Jugoslovanske Strokovne Zvezde«, ki se bo vršilo v četrtek dne 19. maja ob pol osmi uri zvečer v prostorih g. Oražma na Pr. Selu. Delavci in delavke, vsi na predavanje!

Pri tepežu je bil težko poškodovan v Kočevju delavec Ivan Glišič. Nekdo ga je udaril po glavi z nekim železom tako, da mu je počila lobanja. Pripeljali so ga v deželno bolnico.

Turistovska koča v Kamniški Bistrici se otvoril v nedeljo, dne 22. t. mes. ter prevzame njenega oskrbo zopet gdčna. Marica Jerajeva, znana izza lanskoga leta kot izborna kuharica. V sezoni je koča preskrbljena z mrzlimi in gorkimi jedili, ob gotovih časih pa tudi z divjačino, vedno pa z najboljšo pijačo. Slovensko planinsko društvo je opremilo to priprosto planinsko kočo v pravo komortno restavracijo ter s tem znatno pripomoglo k tujskemu prometu za Kamnik in turistovski promet kamniških planin. Kdor se hoče brez truda in za mal denar navziti pristnega planinskega zraka ter priti v osrčje gorskih velikanov, naj pohiti v divno Bistro.

Ogenj v Radovovasi. V ponедeljek ob pol tre popoldne je začel v Radovovasi goreti kozolec. V kratkem so bila vsa gospodarska poslopja in iše petim gospodarjem v ognju. Ti gospodarji so sredi vasi in bila je silna nevarnost, da bo padla vsa vas razbrzdanemu elementu v žrtev. Pa ker ni bilo hude sape in ker je šentviško gasilno društvo in drugi požrtovalni sosedje pritisnili, se je tekom dobre ure omemila nevarnost. Gasilno društvo iz Št. Vida pri Zatičini je neumorno delovalo in zasluži vso pohvalo. Takisto so se tudi posamezniki odlikovali. Omenjamamo le dveh, Andrejčkovega Toneta (A. Linc iz Št. Vida) in pa železniškega mojstra iz Zatičine Jan. Medveda, ki sta rešilno delo vodila na najbolj nevarnem mestu pri Centovi hiši in združeno z gasilnim društvom obvarovala, da ni šla vsa vas. Pri gasilnem delu se je en gospodar, Dogorajžnik, nekoliko opekel, drugi pa poškodoval palec na roki. Ljudje in živina pa so se rešili. **Nzrok požara** dosedaj ni še znan, baje je zanetila zlobna roka.

Spoštuji praznik! Na binkoštni ponedeljek je delavec Peter Bonin, ko je šel v Lloydov arzenal v Trstu na delo, izpodrsnil na stopnicah in se ubil.

Kamniška podružnica Slovenskega planinskega društva naznana članom in planincem, da ima pri odborniku g. Jakobu Malovrhu v Kamniku na Grabnu na razpolago planinski voz in čilega konja za vožnje in prosi, da se planinci pri vožnjah ozirajo na podružnico.

Devetleten morilec. V Kromangu na vzhodnem Prusku je devetleten Fratzke ustrelil 13-letno dekllico ter se potem izkušal tudi sam ustreli, a se je le lahko ranil.

Pazite na otroke. Jože Smolej, posestnik v Miaki, je prevzel 3-letno Ivanko, otroka svoje hčere v oskrb ter prevzel tudi za otroka varušto. Dne 7. aprila je kuhalala druga domaća hči Lucija večerjo in posadila otroka na ognjišče. Med tem časom je prišel oče domov, hči Lucija mu je šla na dvorišče pomagat spreči vola. Ko se na otrokovo kričanje vrne v kuhinjo, vidi, da se je deklici vnela obleka. Vendar ne bi bil otrok zaradi opekel umrl, da bi bili poslali po zdravniško pomoč. Ker so ga pa lečili z domaćimi zdravili, je deklica umrla. Lucija Smolej je bila kaznovana s tridnevnim ostrom zaporom.

Posledica ločitve zakona. 32-letno Elizabeto Schneider, ločeno monterjevo ženo in njenega 12-letnega sina so 15. t. m. dobili mrtva v stanovanju. Zadušila sta se z vdihanjem ogljikovih dvokisnih plinov. V pismu izjavlja žena, da ni mogla preboleti ločitve s sinom, ki ga je sodišče priznalo možu.

Povzročevalc pelagre najden. Iz Rima se poroča, da je vsečiliški profesor Alessandrini dogнал, da se povzročevalc pelagre ne nahaja v turščinem zrnju, kakor se je doslej mislio, marveč v slabih pitni vodi.

Svojo sliko preluknjaj. Španski slikar Sala je v salonu lepih umetnosti v Parizu ob navzočnosti mnogih priateljev preluknjal ondi razstavljen svojo sliko z opazko, da hoče s tem škandalom dokazati vsemu svetu, da mu je komisija s prostorom, katerega je odkazala njegovi slike, storila veliko krivico.

Dr Evgen Barac začel je svojo zdravniško prakso v Gleichenbergu, zdravilišču za bolzni srca in pljuč.

Strežaj ubil umobolnega. V tirolsko deželno blaznico v Pergine so te dni pripeljali umobolnega, ki se je nahajal v besnilu. Da bi na potu ne ušel, so ga spremiljevale takoj trdo privzeli na voz, da so se mu vse vriji zaledle v meso. Čez par dni pa je bolnik v blaznici umrl in preiskava je dognala, da vsled strašnih poškodb, ki mu jih je prizadejal nek mlad strežaj. Ubijalca so zaprli.

Štajerske novice.

S Pomožni uradnik okrajnega sodišča ubit. Dne 15. aprila 1910. so našli ljudje Ivana Letonia, pomožnega uradnika okrajnega sodišča v Ptiju, nezavestnega v bližini Horvatove hiše v Sp. Veloviku. Bil je na glavi ranjen ter so ga prenesli v ptujsko bolnico, kjer je pa ponoči umrl. Imel je razbito črepino, kar je povzročilo smrt. Dognalo se je, da sta ga ubila brata Mihail in Jožef Letonia, bajtarjeva sina. Prvi je star 25, dugi 22 let. Letonia se je vračal v Ptuj od svoje matere, ki jo je obiskal v Sp. Velovlaku. Nazaj grede je pil v neki gostilni, kjer je nastal med njim in Horvatom prepir. Horvata sta odšla iz gostilne, za njima pa je prišel Letonia, kot priovedujeta obtoženca. Letonia je baje napadel Horvata z odpitim nožem. Napadovalec je gospoda z njim hotel zabosti, a se je ta hitro izognil in podal v beg po Sv. Petra cesti kjer je skočil v gostilno pri »Znamenu«. Ko je črez nekaj časa gostilno zapustil in šel dalje, je naenkrat zopet opazil, da ga navedeni človek zopet nasleduje. Solicitor se je podal zopet v beg ter tekel naravnost na policijsko stražnico pri Sv. Petra cerkvi, kamor mu je sledil tudi mož z nožem v roki, ne da bi opazil kam je prišel. Tu sta ga pa zagrabil dva stražnika in mu nož odvzela. Pozneje se je dognalo, da je aretovanec 26 le stari zidarski pomočnik Ivan Pregelj iz Renč pri Gorici in da ga tukajšnje c. kr. okrajno sodišče išče že tri leta zaradi goljufije. Odali so ga s sodišču.

S Zaprti šola. Na Humu pri Ormožu so zaprli šolo zavoljo škrlatinke za tri tedne.

S Umrla je Helena Puklavec roj. Klemenčič, posestnica na Vitanu, starša 65 let.

S Vitanje. Pri beljenju Tepejeve hiše je padel zidarski podjetnik Pavel Senič precej visoko s škafom vred raz lesvice. Senič je vinjen delal. Pijani človek ima res srečo, kajti ni se nič poškodoval, samo prestrašil se je in obenem se streznil.

Ljubljanske novice.

Ij Oddaja del pri zgradbi obrtni šole. Župan Hribar je izdelal obširno poročilo za današnjo sejo občinskega sveta v zadevi oddaje mizarških del pri novi obrtni šoli. Gospod župan priporoča občinskemu svetu, naj odda dela najnajjšima ponudnikoma Tönniesu in Rojini.

Ij Ljubljansko prostovoljno gasilno in reševalno društvo ima v soboto dne 21. t. m. ob 8. uri zvečer svoj redni letni občni zbor v »Mestnem domu«.

Ij Štatut mestne posredovalnice za razpečavanje živine, mesa, mleka in drugih živilskih produktov, ki bo odobren v današnji seji občinskega sveta se glasi: § 1. Mestna posredovalnica za razpečavanje živine, mesa, mleka in drugih živilskih produktov ima namen: 1. skrbeti za to, da se stalno dovaža na ljubljanski trg dovolj klavne živine, mesa, mleka in drugih živilskih produktov; 2. dajati v to svrhu živinorejcem priliko, da pošiljajo na ljubljanski trg skupno in zlasti zadružnim potom klavno živino, meso, mleko in druge živilske produkte; 3. dosezati primerno in pravčno relacijo med cennimi živilnimi mesa ter drugih produktov, izključivši vsako prekupovanje in barantaštvo; 4. uvesti na ljubljanskem trgu primerne naprave, s pomočjo katerih naj bi se kmetsko blago, prihajajoče na trg pred konsumom tako izboljševalo in pripravljalo, da bi doseglo najboljšo kakovost in s tem tudi primerne dobre cene; 5. skrbeti sploh v interesu producenta in konsumenta, da se živila, meso in drugi živilski produkti kar najbolj gospodarsko uporabijo. — § 2. Ta svoj namen dosega mestna posredovalnica za razpečavanje živine, mesa in drugih živilskih produktov zlasti s sledečimi sredstvi, kakor so: 1. zboljšanje ljubljanskega živilskega sejmišča na ta način, da bi odgovarjalo vsem zahtevam modernejšega importnega oziroma tudi eksportnega tržišča; 2. ustanovitev posebnega trgovskega oddelka na živilskem sejmišču v svrhu paralizovanja oziroma uničevanja nezdrevage, barantaštva; 3. prevzemanje živilne direktno od živilorejcev ter po potrebi tudi oskrbovanje iste in razpečavanje na sejmu na račun prodajalca; 4. brezplačno posredovanje v vseh zadevah živilske kuplje; 5. ustanovitev posebnega pitališča za klavno živilo, ki bi eventuelno služilo tudi kot zbirališče za živilo cele dežele, namenjene ne le za ljubljanski trg,

temveč tudi za deželni eksport; 6. primerna uredba ljubljanske mestne klavnice; 7. zgradba mestne tržnice; 8. ustanovitev mestne tržne stojnice; 9. ustanovitev termo - kemične stacije za predelovanje, izkorisčanje, unovčevanje konfiskatov in mrhovine; 10. ustanovitev mestne mlekarne.

Ij Še ena predstava znamenitega iluzionista in čitalca misli g. Carmellinija in njegove soproge, ki je prava umetnica na tem polju, se vrši na splošno željo jutri ob 8. uri zvečer v veliki dvorani »Uniona«. Dosedanji dve predstavi sta sijajno uspeli ter je splošna sodba vseh, ki so ju videli, da je vredno si ogledati umetnosti g. Carmellinija in njegove gospe soproge, rojene celjske Slovenke.

Ij V past padel. Ko je v nedeljo počasi šel po Sv. Petra cesti nek solicitator, ga je v bližini kavarne »Avstrija« napadel nek individij z dolgim kuhinjskim nožem. Napadovalec je gospoda z njim hotel zabostil, a se je ta hitro izognil in podal v beg po Sv. Petra cesti kjer je skočil v gostilno pri »Znamenu«. Ko je čez nekaj časa gostilno zapustil in šel dalje, je naenkrat zopet opazil, da ga navedeni človek zopet nasleduje. Solicitor se je podal zopet v beg ter tekel naravnost na policijsko stražnico pri Sv. Petra cerkvi, kamor mu je sledil tudi mož z nožem v roki, ne da bi opazil kam je prišel. Tu sta ga pa zagrabil dva stražnika in mu nož odvzela. Pozneje se je dognalo, da je aretovanec 26 le stari zidarski pomočnik Ivan Pregelj iz Renč pri Gorici in da ga tukajšnje c. kr. okrajno sodišče išče že tri leta zaradi goljufije. Odali so ga s sodišču.

Ij Javno nasilstvo. Na Marije Teresije cesti je v noči od nedelje na ponedeljek razgrajal zidar Ivan Keršič, roj. 1865. na Rakeku in tja pristojen. Ko ga je služuboči stražnik opominjal na nočni mir, se za to ni zmenil in še nadalje upil. Stražnik mu je nato napovedal aretacijo, a Keršič se je zoperstavil in stražnika s pestjo udaril po obrazu. Izročili so ga deželnemu sodišču.

TURKI PROTIV KREČANOM. Carigrad, 17. maja. Shodi radi Krete se po deželi nadaljujejo. Zborovalci zahtevajo zasedenje Tesalije. Listi poročajo, da je grški poslanik pri Porti protestiral, ker se na shodih žali grškega kralja in grško vlado. Notranji minister je obljudil kaznovati krvice.

Kanea, 17. maja. Konzuli so vodjem obeh strank ter drugim veljakom ustmeno izjavili, da ako se mohamedancem ne bo dovolilo zavzeti svoja mesta v narodnem zboru, bo to imelo za Krečane jako resne posledice.

Telefonska in brzjavna poročila.

ZMAGA S. L. S. V ČRNOMLJU.

Črnomelj, 18. maja. Pri dopolnilni volitvi v Črnomlju je zmagal kandidat S. L. S. Miha Schweiger.

DRŽAVNI ZBOR.

Dunaj, 18. maja. Danes se je v državnem zboru pričela razprava o prenosu veteranskih društev v avstrijski vojni zbor. Predlog češkega radikalca Sokola, naj se to točko odstavi z dnevnega reda, je bil odklonjen. S češkimi radikalci so glasovali Čehi, socialni demokratje in Rusini, Jugoslovani so glasovali proti predlogu čeških radikalcev.

Dunaj, 18. maja. Predlog češkega radikalca Sokola je bil odklonjen s 152 proti 82 glasovom.

Dunaj, 18. maja. Večina čeških veteranskih društev noče o kakem skupnem avstrijskem c. kr. vojnem zboru, ki bi družil vse veteranska društva, nič vedeti, dasi bi člani imeli mnoge ugodnosti v socialnopolitičnem oziru in bi smeli nositi tudi orožje. § 31. predlog se pa glasi, da se ono veteransko društvo, ki ne pristopi, mora razpustiti ali pa izpremeniti v kako drugo društvo.

NOVA VOJAŠKA BREMENA.

Budimpešta, 18. maja. Ob nenačočnosti avstrijskega ministrskega predsednika barona Bienertha so se danes nadaljevale skupne ministrske konference. Glavne točke razprav so zahteve vojne in mornariške uprave, ki zahtevata izrednega kredita 300 do 400 milijonov kron, ki naj se razdele v skupni proračun na več let. Prva tozadna postavka naj bi bila v skupnem proračunu za leto 1910.

NAKUP OPATIJE.

Budimpešta, 18. maja. Da se kupijo nasadi v Opatiji, se je osnovalo delniško društvo z glavnico 8 milijonov kron. Društvo ima sedež na Dunaju. Na čelu družbe sta grof Watter in Hadek. Kupčijo je financiral neki dunajski in neki mažarski institut.

SKUPNA ODPOVED SLUŽBE PRAŠKIH ZDRAVNIKOV.

Praga, 18. maja. Danes dopoldne so vsi češki in nemški sekundariji tukajšnje splošne bolnišnice odpovedali pisemo službo, ker se ni ugodilo njihovim zahtevam glede povišanja plače, kakor tudi prosto oskrbo in nekatere druge ugodnosti.

VOLITVE V BOSNI.

Sarajevo, 18. maja. Danes so se pričele volitve v bosenski deželni zbor z volitvami tretje (kmečke) skupine. Izvoljenih je 7 katolikov, 8 moslimov, 18 srbskopravoslavnih. Volitve so se zvrešile ustno.

RAZPRAVA PROTIV HOFRICHTERJU.

Dunaj, 18. maja. Dan končne sodnijske razprave proti nadporočniku Hofrichterju je odgovoren.

MED VATIKANOM IN FRANCOSKO.

Pariz, 18. maja. Konservativni poslanec Cohin, ki se je mudil v Rimu in konferiral s svetim očetom in njegovim državnim tajnikom, se je izrazil, da mora vsak priznati, da je zopetno upostavljenje diplomatskih zvez med Francosko in Vatikanom neodložljivo.

TURŠKO VOJNO BRODOVJE.

Carigrad, 18. maja. Radi razmer na Kreti je zapovedalo turško vojno ministru, naj v soboto turško brodovje odplove proti Kreti najbližnjemu otoku.

POGREB ANGLEŠKEGA KRALJA.

Linc, 18. maja. Avstrijski prestolonaslednik Fran Ferdinand se je danes od tu odpeljal k pogrebu angleškega kralja.

BEJRUT V OGNUJU.

Carigrad, 18. maja. V Bejrutu je požar vpepelil več mestnih delov. Zgoraj je tudi več oseb. Škode je 4 milijone frankov.

JETNIŠNICA POGORELA. — 36 ŽRTEV.

New York, 18. maja. V jetnišnici premogokopne družbe v državi Alabami je nek jetnik začgal poslopje. Požar je uničil jetnišnico. 36 jet

Zahvala.

1430 Za obilne dokaze sočutja ob smrti mojega umrlega moža

Jvana Hodnik-a

gostilničarja

izrekam tem potom najsrcejšo zahvalo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, zlasti preč. g. župniku Remškarju, kakor tudi slav. pož. brambi Dolenje Logaški, in nje načelniku g. Josipu Smole-tu za tako ganljiv govor ob grobu umrlega; dalje se moram zahvaliti tudi okraj. zdravniku gospodu dr. Mayer-ju, ki ga je ves čas bolezni zdravil in mu s tem lajsal bolečine, ter mu življenje nekoliko podaljšal.

Srečna zahvala vsem onim, ki so pokojnega spremili k večnemu počitku.

Dolenji Logatec, dne 12. maja 1910

Jvana Hodnik,
vdova.

TRZNE CENE

Cene veljajo za 50 kg.
Budimpešta 18. maja.

Pšenica za maj 1910	12·01
Pšenica za okt. 1910	6·01
Rž za okt. 1910	7·61
Oves za maj	6·91
Oves za oktober 1910	6·41
Koruza za maj 1910	5·56
Koruza za julij 1910	5·64

Efektiv: mlačnje.

Za slabokrone in prebolele :

KUĆ

najboljše sredstvo 4 steklenice (5 kg) franko K 4—

BR. NOVAKOVIĆ, Ljubljana.

Domača pletilna industrija na stroje

v Ljubljani, Sv. Petra cesta štev. 44.

izdeluje vsakovrsne nogovice, jopice, otroče oblekice itd. podpletajo stare nogovice iz načinejse in trpežne pavole, volne ali svile po naročilu in najnižji ceni; pri poštnih pošiljtvah naj se blagovoli priložiti natančen naslov.

1264 1

Prav izdaten postranski zasluzek

nudi inteligentnim osebam, polnoma nov sistem zavarovanja. Dopisi pod „Lahka služba“ na tukajšnjo glavno pošto proti vročilnemu listu. 1

Gozd

se proda na Spodnje Štajerskem. Sestoji večinoma iz bukev za posekanje. Blizu ležežnice. Lahko spravljanje. — Vprašanje pod

»A. B. 2123« na Haasenstein & Vogler
1400 Dunaj I. 3-1

Za lesno trgovino se išče 1244

kontoarist

zmožen prejemanja mehkega lesa.

Kje, pove upravnštvo „Slovenca“.

Mladenč, kateri bi želel stopiti v službo za

cerkovniškega pomočnika

naj se zgledi pri Ivanu Papler, organistu
1451 na Igu pri Ljubljani. 3-1

Zlate svetinje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najbolj. kasm. zobo-
stvo

Seydl in delovatelj

Ljubljana, Spital-Stritar, ul. 1

Seydl

St. 8379

do 20. junija t. l.

pri podpisem deželnem odboru.

Deželni odbor kranjski

v Ljubljani, 4. maja 1910.

Nihče naj ne zamudi priti in čuditi se!

Po tovarniških cenah se prodajajo zaradi opustitve naše tovarniške zaloge

samo še 8-10 dni.

Govorilni aparati od K 15·00 naprej.

Plošče, ki so doslej veljale K 4—, sedaj K 2·00 in K 2·50.

Orkestrioni od K 300 naprej.

Ljubljana, Sodnijska ulica 3

Josip Droll, zastopnik tvrdke:

F. Machinek & sinovi, Dunaj - Lipsko - Praga - Brno.

Tužnim srcem naznajamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša iskreno ljubljena hčerka, gospodična

Rozika Jebačin

bivša učiteljica

dne 15. maja t. l. previdena s sv. zakramenti za umirajoče, v 27. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne ravnice je bil v pondeljek 16. maja t. l. ob 6. uri popoldne iz Studenca k Dev. Mar. v Polju.

Sveti maše zadušnice se bodo brale v več cerkvah.

Prebela ravnica se priporoča v pobožno molitev in blag spomin.

Ljubljana, dne 17. maja 1910.

Zalujoča rodbina Jebačin.

Zahvala.

1447

Za vse dokaze iskrenega sočutja ob bolezni in smrti naše preljubljene hčerke, gospodične

Rozike Jebačin

bivše učiteljice

izrekamo tem potom najtoplješo zahvalo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so v tako obilnem številu spremili dragom pokojnico na nje zadnji poti.

Ljubljana, dne 17. maja 1910.

Zalujoča rodbina Jebačin.

Elektroradiograf

Hotel „pri Maliču“, zraven glavne pošte, IDEAL'

Spored od sredo 18. maja do petka 20. maja 1910.

1. Lov na severne medvede na severnem tečaju. (Po naravi). 2. Prepozno spoznanje. (Drama z Ruskega.) 3. Abesinski pogreb. (Naravni posnetek.) 4. Sovraštvo. (Zgodovinska drama.) 5. Mogočen nasprotnik. (Smešno).

6. Uhajajoči dojenčki. (Smešno.) 7. Sanje o potovanju. (Umetniška projekcija.) 8. Boječ. (Smešno.)

Vsek torek in petek od 6. do 10. sodeluje sl. Slovenska Filharmonija.

Ob nedeljah, praznikih, ter kadar igra Sl. Filh., in k zadnji predstavi ob 8. uru zvečer niso veljavne proste vstopnice, kakor tudi cene na rezerviranem prostoru ostanejo popolne.

Priporoča se udano ravnateljstvo.

Sprejemem več spretnih

ključavničarskih pomočnikov

proti dobrni plači in sicer takoj.

Ivan Rebek
ključavničarski mojster v Celju.

Izurjenega mlinarja

sprejme v paromlin M. Vrenk, Iškavas pošta Ig - Studenec. — Plača po dogovoru.

Sprejemem takoj

pomočnika kakor tudi vajenca

ki bi imel veselje do kovaške obrti. Jakob Aleš, Glince št. 31, pošta Vič.

3 kolarske pomočnike

sprejme takoj v trajno delo Ivan Jeler, kolar, Hilserjeva ul. 5, Ljubljana. 1453

Dobro idoča gostilna

oddala se na račun. Na dobrem prostoru, z vso opravo. Gostilno zelo radi obiskujejo tujci, ki pridejo na poletni oddih. — V začetku zadošča kavčja K 500—. Prednost imajo neomožene ženske ali pa vdove. Nastopi se ta-

1452 3-1 koj. Naslov pove uprava lista.

Iz proste roke se proda:

hiša (vila) v Kamniku

Zaprice št. 2, z lepim sodnim vrtom, vrtom za zelenjavo, v najlepšem kraju, krasna lega, proti vetrui zavarovan, v bližini lepih smrekovih gozdov, 2 minuti od kolodvora, v neposredni bližini farne cerkve, zelo pripraven, mirem kraj za u. penzionista.

Vec se izve pri lastniku Franjo Vidic.

1402 6 1

Trgovina z mešanim blagom

dobro vpeljana se išče v najem v prometnem kraju na deželi ali v trgu. Naslov pove upravnštvo.

1397 1

Dež. lekarna pri Mariji Pomagaj

M. LEUSTEK

Ljubljana, Resljeva cesta 1

zraven cesarja Franc Jožefa jub. mostu priporoča ob sedanjem času za jemanje najbolj pravljivo, pristno, cisto in sveže Doršovo med, ribje olje ugrod. okusa, lahko prebavljivo. Mala steklenica 1 K, večja 2 K.

Tanno-chinin tinktura za lase, ki okrepčuje izpadanje las. Cena steklenici z rabilnim navodom 1 K.

Slovita Melusine ustna in zobna voda izbor proti zobobolu in gnijiboli zob, utri dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust. — Steklenica 1 K. 3499

Zaloga vseh preizkušenih domačih zdravil, katera se priporočajo po raznih časopisih in čeplih. Med. Cognaca, Malaga, rumo itd. razpošilja po pošti vsak dan dvakrat.

Nihče naj ne zamudi priti in čuditi se!

Po tovarniških cenah se prodajajo zaradi opustitve naše tovarniške zaloge

samo še 8-10 dni.

Govorilni aparati od K 15·00 naprej.

Plošče, ki so doslej veljale K 4—, sedaj K 2·00 in K 2·50.

Orkestrioni od K 300 naprej.

Ljubljana, Sodnijska ulica 3

Josip Droll, zastopnik tvrdke:

F. Machinek & sinovi, Dunaj - Lipsko - Praga - Brno.

1442 5 1

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Za cerkvene pevske zbole.

V maniku:

Ant. Foerster: **6 Marijin h pesmi** za tri ženske ali moške glasove z orglami; cena partituri K 180 v., pos. glasovom 40 v.

St. Premrl: **12 Marijinih pesmi** za mešan zbor; cena partituri 1 K 80 v., pos. glasovom 40 v.

Janez Laharnar: **Šmarnične pesmi** za mešan zbor; cena partituri 1 K 80 v.

P. Hug. Sattner: **Marijine pesmi** za mešan zbor in orgle; cena partituri 1 K 80 v., pos. glas 50 v.

Ant. Foerster: **Lavretanske litanijske matere božje** za ljudsko petje; cena 40 vin.

— **Ave Maria** za sedmeroglasni mešani ali četveroglasni moški zbor; cena partituri 60 v., glasovom 20 v.

Fr. Kimovec: **Ave Maria in češčena Marija** za tri ženske (moške) glasove z orglami; cena 50 v., 5 izvodov 2 K.

Josip Sicherl: **25 Marijinih pesmi** za mešani in moški zbor; cena partituri 2 K, pos. glas. 30 v.

Ig. Hladnik: **23 cerkvenih napevov** za moški zbor. Poleg drugih kakor mašnih, obhajilnih in **2 Tantum ergo**, se nahaja tudi **10 Marijinih napevov**; cena 1 K 60 v.

— **Češčena kraljica** za mešan zbor, solospeve in spremljavo orgel; cena partituri 1 K 80 v., pos. glasovom 30 v.

— **19 Marijinih pesmi** za solospeve, mešan zbor in spremljavo orgel, cena 2 K.

— **Ave 17 Marijinih pesmi** za mešan zbor, samospes in spremljavo orgel, cena 2 K.

— **16 Marijinih pesmi** za mešan zbor; cena partituri 1 K, pos. glas. 20 v.

Ob prilikih birmovanja ali kanonične vizitacije.

Fr. Kimovec: **Ecce sacerdos magnus** za moški zbor, cena 40 v.

Al. Mihelič: **Ecce sacerdos magnus** za moški zbor, cena 40 v.

Ant. Foerster: **Ecce sacerdos magnus** za mešan zbor in orgle, cena 60 v.

Ign. Hladnik: **Ecce sacerdos magnus** za mešan zbor in orgle, cena 1 K.

Jos. Lavtičar: **3 Ecce sacerdos magnus** za en ali več glasov in orgle, cena 80 v.

Za sv. Rešnje telo.

Dr. Ant. Chlondovski: **Tantum ergo** za troglasni moški zbor in orgle; cena partituri 50 vin., posam. glasovom 10 v.

Ant. Pogačnik: **6 Tantum ergo** za mešan in moški zbor, cena partituri 60 vin.

Fr. Kimovec: **Tantum ergo** za mešan zbor in orgle, cena 30 v., 5 izvodov 1 K.

Ig. Hladnik: **Pange lingua et 4 Hymni ad processionem in festo Ss. Corporis Christi** za mešan zbor, cena 1 K.

Vincenc Galler: **12 Pange lingua (Tantum ergo)** za mešan zbor in orgle, cena partituri 3 K 24 v., pos. glasovom 48 v.

Joh. Diebold: **14 euharističnih napevov** za mešan zbor; cena partituri 2 K 40 v., pos. glas. 30 v.

Fr. Kimovec: **Rihar ronatius**. Poleg drugih Riharjevih napevov se nahaja v tej zbirki tudi 7 euharističnih napevov z latinskim in slovenskim besedilom kakor: **Sacris solemnis, Lauda Sion, Adoro Te, O quam suavis est, Caro mea, Da pacem Domine in Credo in Te** —; cena partituri 3 K, pos. glasovom 40 v.

Za prvo sv. obhajilo primerni napevi.

Ig. Hladnik: **O sacram convivium** 36 obhajilnih, presv. rešnjega telesa in srca Jezusovega napevov za mešan zbor in orgle, cena partituri 2 K 40 v., glasovom 40 vin.

P. Hug. Sattner: **Cerkvene pesmi v čast sv. Rošenja telesa**, cena 1 K 60 v.

Za pobožnost presv. Srca Jezusovega.

Ant. Foerster: **Litanje presv. Srca Jezusovega** za ljudsko petje; cena 40 v.

Ig. Hladnik: **O sacram convivium** 36 obhajilnih presv. Rešnjega telesa in Srca Jezusovega napevov za mešan zbor in orgle, cena partituri 2 K 40 v., pos. glasovom 40 v.

Ofertorij za razne praznike cerkvenega leta.

Ig. Hladnik: **6 ofertorijev** za največje in večje praznike cerkvenega leta, cena 1 K.

Joh. B. Tresch: **Enchiridion** 31 ofertorijev in 19 raznih napevov, cena partituri 1 K 68 v., glasovom 48 v.

Smarnice.

Ker to leto ne izdamo novih šmarnic, opozarjam s tem na šmarnice prejšnjih let, ki so še v malo izvodih na razpolago.

Šmarnice. P. Ladislav O. S. F. Marijine čestnosti in dobrote. Okusno vezan, rdeča obreza 2 K, zlata obreza K 240.

Salve Regina ali razlaganje molitve Češčena bodi Kraljica za šmarnično opravilo. Jožef Kerčon. Okusno vezano, rdeča obreza K 2—.

Šmarnice. Jožef Kerčon. Marija podoba pravice. Okusno vezano, rdeča obreza K 2—.

Devica verna. I. Godec. Šmarnice. Okusno vezano, rdeča obreza K 1-40.

Šmarnice. Jožef Volc. Marija v predpodobah in podobah. Okusno vezano, rdeča obreza K 2—, zlata obreza K 240.

Šmarnice romarja jeruzalemskega. 32 premisljevanj za mesec majnik. F. S. Segula. Vezano rdeča obreza K 2—, po pošti 20 vin. več.

Marijino slovstvo za majnik itd.

Maria, unsre wunderbare Mutter. Maipredigten von P. Christian Stecher S. J. — P. Eduard Fischer S. J. K 3-60.

Entwürfe zu Marienpredigten. Erster Zyklus für den Maimonat von P. Hugo Hurter S. J. 80 v.

Marien-Predigten von P. Georg Patiss S. J. — P. Eduard Fischer S. J. K 4-80.

Maria, der Christen Hirt. Predigten über die Hochgebenedete Mutter des Herrn. Von G. Diessel. 2 zvezka K 9-60.

Marien-Predigten von Philipp Hammer K 3-24.

Der Mai-Monat. Der Verehrung des reinsten Herzens Mariä gewidmet. Von P. Franz Hattler S. J., vezano K 2-64.

Die wahre Andacht zur seligsten Jungfrau Maria von L. M. Grignon von Montfort K 3-12.

Die unbefleckte Empfängnis. Lesungen und Gebete für eine Novene oder Monatsandacht zu Ehren der makellosen Jungfrau Maria von J. Hättenschwiller S. J., vezano K 3—.

Die Schule Mariens. Kleine Lesungen für Mariannische Kongregationen. P. Heinrich Opitz, vezano K 2-50.

Ansprachen in der Marianischen Kongregation der Jungfrauen. Von G. Patiss S. I. K 4-80.

Handbuch für die Leiter der Marianischen Kongregationen und Sodalitäten. Von J. Dahlmann K 3—.

Über die Leiden Mariä der Königin der Märtyrer. Dreißig Predigten von P. G. Patiss K 6-48.

Heilige Vorbilder für christliche Jungfrauen in der Welt. Von P. G. Patiss, K 3-60.

Erlebtes und Erlauchtes. Skizzen von P. Heinrich Opitz S. J. K 1-50.

Führt die Kinder zu Maria! Ein Hauptmittel zur Erleichterung und Sicherung der christlichen Kindererziehung für Eltern, Seelsorger und Lehrpersonen von M. Mühlbauer K 3-60.

Za darila primerni molitveniki.

Bogu kar je božjega. Fran Seraf. Finžgar. Okusno vezan, rdeča obreza K 1—, zlata obreza K 1-80, fino vatirane platnice K 2-20, najfinješa teletnina K 3—, raznovrstne najmoderneje vezave K 4-60, vezava z listnico, zapona in verižico K 4-60.

Molitvenik, ki po lepi vsebinji, krasni oblikui, dovršenem jeziku in trpežnosti nimata kmalu enakega. Posebno priročna je lična mala oblika.

Voditelj v srečno večnost. Anton Mrkun. Okusno vezan, rdeča obreza K 1-40, zlata obreza K 1-80, fino vatirane platnice K 2—.

Voditelj v srečno večnost se takor Finžgarjev molitvenik odlikuje po fini priročni oblikui, vsebuje pa tako veliko lepih molitev in vzorno razlagajo krščanskih resnic ter ima razmeroma jako nizko ceno.

Solski molitvenik po katekizmu in obrednih knjigah. Dr. Gregorij Pečjak. Okusno vezan, rdeča obreza K 80, zlata obreza K 1-20, fino vatirane platnice K 2-80.

Vzoren molitvenik, prirejen nalašč za mladino in vsled svoje dovršenosti vpeljan za ljudskošolski naraščaj.

Večno življenje. Dr. Gregorij Pečjak. Molitvenik. Okusno vezan, rdeča obreza K 1-20, zlata obreza K 1-60, fino vatirane platnice K 3-10.

Molitvenik, namenjen za srednješolsko dijaštvvo.

Pot k Bogu. Molitvenik za odrasla. Okusno vezan, rdeča obreza K 1-20, zlata obreza K 1-60, fino vatirane platnice K 3-10, najfinješa teletnina K 5—.

Ta molitvenik je prirejen za odrasla, da bodo mogli v cerkvi moliti skupaj z duhovnikom vse slovenske molitve, kakor jih predpisuje novi od slovenskih škofov predpisani molitvenik, obsegajo pa sploh vse molitve, pesmi itd., potrebne za kristjana.

Rafael ali nauki in molitve za odraslo mladino. Jožef Kerčon. Okusno vezan, rdeča obreza K 1—, zlata obreza K 1-60, fino vatirane platnice K 3—.

Ta molitvenik ima zelo mnogostransko vsebino in obsegajo na 350 stranach krasne, zlate nauke za mladino, odrasle mladenice in dekleta, dalje vse mladini posebno priporočljive pobožne vaje in molitve, n. pr. Šestnедeljsko pobožnost k sv. Alojziju, pobožnost k sv. Stanislavu itd., sploh krasne nauke in vsakovrstne verske vaje za vse prilike in potrebe. Le veliko število, v katerem se je svoj čas ta molitvenik tiskal in prodajal, je omogočilo izredno nizko ceno, ki je pri sedanjih dragih razmerah pravo čudo.

Vse te knjige se dobe tudi v „Knjižarni Ilirija“ prej Karol Florian v Kranju.

1410

U KORIST

III Zahtevajte samo eikorijo z ovitkom III
OBMEJNIM SLOVENCEM!
III Zahtevajte samo eikorijo z ovitkom III

Vsaka naša gospodinja zahtevaj to eikorijo!

Opozarjajte na eikorijo s trobojnim ovitkom in napisom „V korist obmejnemu Slovencem“, ki je izborni izdelek Kolinske tovarne v Ljubljani

Izvršuje vse
: bančne :
: posle. :

J. C. Mayer, Ljubljana, Stritarjeve ulice. Banka in menjalnica. Manufaktturna trgovina na debelo in drobno.

Zaloge :
vseh vrst sukna,
platna ter manu-
fakturnega blaga.
3027

St. 8378

Razpis službe.

1394 3-1

Na Slovenski trgovski šoli v Ljubljani je popolniti z začetkom šolskega leta
1910/11 mesto

rednega učitelja trgovskih predmetov.

Zahteva se izpit za učitelje na nižjih trgovskih šolah.
Primerno opremljene prošnje je vložiti

do 20. junija t. l.

pri podpisanim deželnem odboru.

Deželni odbor kranjski
v Ljubljani, 4. maja 1910.

Koncerti
slov. filharmonije
se vrše vsaki dan
v hotelu »Tivoli«.
Začetek ob nedeljah in praznikih ob 1/2/10.
uri dop., ob 3. uri pop. in ob 7. uri zvečer.
Ob delavnikih ob 3. uri pop. in ob 7. uri zv.
Vstop vedno prost.

Na propaj je radi opustitve gostilne
po nizki ceni dobro ohranjen 1342

avtomat

ki je veljal nov 1600 K. Kdor ga želi kupiti, naj si ga pride ogledat k Jan. Ferberžarju, Pri cerkvi Št. 7, pošta Videm-Dobrepole.

St. 8921.

Razpis.

2841 3-1

Za zgradbo vodovoda CERKNICA-RAKEK in okolica

na 364.000 K proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom javne ponudbene obravnave.
Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe z napovedbo popusta ali doplačila v odstotkih na enotne cene proračuna naj se predlože

do 11. junija t. l. ob 12. opoldne

podpisanemu deželnemu odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono, doposlati je zapečetene z napisom: „Ponudba za prevzetje gradbe vodovoda Cerknica-Rakek.“

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Razventega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pu-

nilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Deželni odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino

ponudbene cene, oziroma, če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo.

Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled ob uradnih urah v deželnem stav-

bni uradu, kjer se tudi oddajo za znesek 8.— K.

Deželni odbor kranjski.

Knjigoveznica „Katol. tisk. društva“ v Ljubljani

se priporoča v izdelavo vsakovrstnih knjigoveških del.

Specijaliteta: črtanje poslovnih knjig za denarne zavode, trgovce, tovarnarje, društva i. t. d. Vsako naročilo se točno in natančno po predpisu izvrši. Raznovrstni vzorci na zahtevo brezplačno.

V zadružnem delu in slogi je moč!

1417

Naznanilo.

Načelstvo „Prve kranjske tovarne sodavice in mineralnih voda reg. zadruga z o. p. v Ljubljani“ tem potom p. n. občinstvu kakor sploh vsem odjemalcem uljudno naznanja, da se je podjetje preselilo v lastne prostore

Slomšekove ulice št. 27.

poprej gostilna „Kranjski biser“.

Načelstvo zgoraj imenovane Zadruge se uljudno priporoča vsem članom kakor nečlanom, da tudi v zanaprej ostanejo zvesti odjemalcu

sodavice raznih brezalkoholnih izdelkov, sadnih sokov, ogl. kisline ltd., kakor dosedaj.

Zadruga hoče tudi nadalje nuditi svojim odjemalcem le-to, kar je najboljše in najpopolnejše v tej stroki ter po primerno nizki ceni.

Cenjeni tukajšnji naročniki se lahko kakor dosedaj poslužujejo pri naročilih telefona št. 174.

V ljubljanski okolici ustanovila je zadruga dve zalogi in sicer pri g. A. Mežanu na Igu in g. Ivan Kancu vulgo Gorjancu, Pod smreko pri Brezovici. V teh dveh zalogah dobivajo vsi cenj. odjemalci zadružne izdelke po isti ceni kakor pri zadrugi sami.

Z zadružnim pozdravom se priporoča

Načelstvo.

V zadružnem delu in slogi je moč!

izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Linzu.
Ustanovljena leta 1867. Vezenje poučujemo brezplačno.

: Adlerjevi :
pisalni stroji.
Ceniki zastonj in franko.

Ivan Jax in Sin

Dunajska cesta 17, Ljubljana.

3166 52-1
Kolesa iz prvih tovarn Avstrije:
Dürkopp, Styria (Puch), Waffenrad.

Sivalni stroji

1139

Vedno in v vsaki množini je dobiti:

Zarezano strešno opeko prve vrste, z jamstvom za nje trpežnost skozi pet let in opeko za zid

iz lastne nove, moderno opremljene parne opekarne na Viču pri Ljubljani, dalje staubni kamen za zidanje iz domačega kamenoloma v Podpeči, pri

L. Knez-u v Ljubljani.

IZPELJAVA
vseh poslovnih transakcij. - Izdajanje tečkov, nakaznic in
KREDITNIH PISEM

vsa javna in stranska mesta tu- in inozemstva.

C. KR. PRIV. MENJALNIČNA DELNIŠKA DRUŽBA
MERCUR OSREDNJA MENJALNICA:
DUNAJ I., WOLLZEILE 1.

Podružnice: Baden, Češka Kamnica, Češka Lipa, Brno, Krakov, Litomerice, Moravski Zumberk, Mödling, Novi

Jižin, Plzen, Praga, Graben, in Praga, Malá strana, Liberec, Dunajsko Novemesto, Gváta.

NAKUP IN PRODAJA

vseh vrst rent, obligacij, državnih papirjev akcij, prioritet, zastavic, sreči i. t. d., i. t. d.
Zavarovanje proti izgubi pri žrebanjih sreč in vredn. papirjev
Prospekti in cenike premij zastonj in franko.